

บันทึกการตอบข้อหารือศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการยื่นขอใบอนุญาตเพื่อผลิตวัตถุติด

สถานประกอบการกิจการโรงเตา ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ถึง ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข เพื่อขอหารือเกี่ยวกับอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการไม่อนุญาตให้ ขยายระยะเวลาทดสอบกระบวนการผลิตของสถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยมี รายละเอียดดังนี้

ตามที่นายกเทศมนตรีตำบล ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้พิจารณาไม่อนุญาตให้ ทางสถานประกอบการผลิตวัตถุติดและไม่ขยายเวลาขึ้นเตา (การขึ้นดินเหนียวให้เป็นเตาอั้งโล่) เพื่อทำการ ผลิตวัตถุติด เพื่อใช้ในการทดสอบขบวนการเผาเตาอั้งโล่เพื่อยื่นขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ ตามแบบตรวจประเมินข้อกำหนดของเทศบาลตำบล ซึ่งทางสถานประกอบการได้ทำการปรับปรุง สถานประกอบการ ตามแบบการตรวจประเมินเพื่อขึ้นเตาอั้งโล่ เพื่อให้ครบจำนวนที่จะทดสอบขบวนการเผา และไม่ได้มีข้อเสียหรือการใช้สารหรือวัตถุอันตราย ที่จะต้องดำเนินการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดผล กระทบและทำความเดือดร้อนจนเป็นเหตุรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนงานและผู้อยู่อาศัย บริเวณใกล้เคียง

ทางสถานประกอบการขอหารือแนวทางปฏิบัติ เรื่อง เกี่ยวกับการยื่นขอใบอนุญาตเพื่อ ผลิตวัตถุติด เพื่อใช้ในการทดสอบขบวนการเผาเตาอั้งโล่ว่า นายกเทศมนตรีตำบลในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีสิทธิที่ จะไม่อนุญาตให้ทางสถานประกอบการผลิตวัตถุติดหรือไม่ขยายเวลาขึ้นเตาที่ใช้ในการผลิตวัตถุติดเพื่อใช้ ในการทดสอบขบวนการเผา เพื่อขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้หรือไม่

ข้อเท็จจริง

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข ได้พิจารณาข้อหารือและประสานกับผู้หารือ และ สำนักงานเทศบาลตำบลเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมแล้วทราบว่า

๑. สถานประกอบการกิจการโรงเตาตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล เป็นสถานประกอบการ ที่มีการผลิตเตาอั้งโล่ ได้จดทะเบียนเป็นโรงงานจำพวกที่ ๑ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ซึ่งในกระบวนการ ผลิตจะต้องนำดินเหนียวที่ทำการผสมแล้วนำมาขึ้นจนได้ขนาดและรูปทรงของเตาตามที่ต้องการ แล้วจึง นำไปตากแดดให้แห้งเพื่อเตรียมการเผาในเตาเผาต่อไป

๒. ปัจจุบันสถานประกอบการดังกล่าวยังไม่ยื่นขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ

๓. ทางสถานประกอบการจึงได้ยื่นขออนุญาตกับเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๔. เทศบาลตำบลร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัด และศูนย์วิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงงานภาคเหนือ จึงได้เข้าตรวจสภาพด้าน สุขลักษณะและโครงสร้างอาคารของสถานประกอบการดังกล่าว พร้อมทั้งตรวจวัดคุณภาพอากาศ พบว่า โครงสร้างอาคารและสุขลักษณะของสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด ประกอบกับผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศมีค่าคาร์บอนมอนนอกไซด์ (CO) เกินมาตรฐาน เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นจึงเห็นควรให้แก้ไขปรับปรุงด้านโครงสร้างและสุขลักษณะสถานประกอบการให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เทศบาลตำบลกำหนด

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๔๔๕ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑ ซึ่งศูนย์บริหารกฎหมาย สาธารณสุขมีถึงผู้ประกอบการ

๕. ต่อมาทางเทศบาลตำบลได้ติดตามความคืบหน้าในการแก้ไขปรับปรุงสถานประกอบการกิจการโดยมีหนังสือไปยังสถานประกอบการดังกล่าวแล้ว แต่ไม่ได้รับการรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงจากสถานประกอบการแต่อย่างใด

๖. เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตไปยังสถานประกอบการดังกล่าวโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หนังสือคำสั่งที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๗. หลังจากนั้นทางสถานประกอบการได้มีหนังสือมายังเทศบาลตำบลเพื่อขออนุญาตทำการผลิตวัตถุติด (ปืนเตา) เพื่อนำมาบรรจุใส่เตาเผาเพื่อเตรียมการตรวจวัดคุณภาพอากาศครั้งที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๘. เทศบาลตำบลจึงได้มีหนังสือตอบไปยังสถานประกอบการ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงออกคำสั่งอนุญาตให้ทางสถานประกอบการผลิตวัตถุติด (ปืนเตา) เพื่อใช้ในการทดสอบกระบวนการเผา ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ และหากต้องการดำเนินการเผาเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ ให้ทางสถานประกอบการดำเนินการขออนุญาตอีกครั้งหนึ่ง

๙. ภายหลังจากทางสถานประกอบการได้มีหนังสือมายังเทศบาลตำบลเพื่อขอขยายเวลาทำการผลิตวัตถุติด (ปืนเตา) ออกไปจนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เนื่องจากมีสภาพอากาศที่ฝนตกตลอดทำให้ไม่สามารถเตรียมวัตถุติด (ปืนเตา) ที่ใช้สำหรับเตรียมทดสอบคุณภาพอากาศครั้งที่ ๒ ได้ทัน

๑๐. เทศบาลตำบลได้พิจารณาคำขอดังกล่าวแล้วเห็นว่าได้อนุญาตให้ผู้ประกอบการผลิตวัตถุติดเพื่อใช้ทดสอบกระบวนการเผา ตั้งแต่วันที่ ๕ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว จึงไม่อนุญาตที่จะขยายเวลา เจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงมีหนังสือแจ้งไม่อนุญาตขยายเวลาในการผลิตวัตถุติดเพื่อใช้ในการทดสอบกระบวนการเผา ตามหนังสือที่ นน ๕๓๕๐๑/๑๔๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ทางสถานประกอบการโรงเตาจึงขอหารือว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจไม่อนุญาตให้สถานประกอบการผลิตวัตถุติดหรือไม่อนุญาตให้ขยายเวลาปืนเตาเพื่อใช้ในการทดสอบกระบวนการผลิต (กระบวนการเผา) เพื่อประกอบการขอใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่

ข้อกฎหมาย

(๑) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณสุขเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว
มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประเภทที่ ๑๑ กิจการที่เกี่ยวกับหิน ดิน ทราช ซีเมนต์หรือวัตถุที่คล้ายคลึง

(๑) การผลิตภาชนะดินเผาหรือผลิตภัณฑ์ดินเผา

ขอบเขตและความหมาย

“สถานที่ที่ทำการผลิตภาชนะหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากดินเป็นรูปทรงต่าง ๆ เช่น ถ้วย จาน ชาม กระถาง ตุ๊กตาแก้ว นำไปเผาในเตาให้เนื้อดินสุกและหมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์เซรามิกด้วย”

(๔) พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า ผู้ประกอบกิจการโรงงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือการประกอบกิจการโรงงานมีสภาพที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหาย หรือความเดือดร้อนแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือแก้ไขหรือปรับปรุงหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดให้

ในกรณีที่เห็นสมควร เมื่อได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจผูกมัดประทับตราเครื่องจักร เพื่อมิให้เครื่องจักรทำงานได้ในระหว่างการปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

(๕) คำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ ๒๕๓/๒๕๕๒ เรื่องแต่งตั้งข้าราชการเทศบาลเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. แต่งตั้งให้ข้าราชการเทศบาลผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

๒.๑ นายกเทศมนตรี

๓. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๒ มีอำนาจและหน้าที่ในท้องที่รับผิดชอบ ดังนี้

๓.๕ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง เฉพาะโรงงานจำพวกที่ ๑ และโรงงานจำพวกที่ ๒

ข้อความเห็น

ตามข้อเท็จจริงที่หารือ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขพิจารณาเห็นว่า

๑. การเผาเตาอั้งโล่ที่ปั้นมาจากดินเหนียว เข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทการผลิตภาชนะดินเผาหรือผลิตภัณฑ์ดินเผา ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อเทศบาลตำบลได้ออกเทศบัญญัติเพื่อควบคุมกิจการนี้แล้ว ผู้ที่ประสงค์ประกอบกิจการผลิตภาชนะดินเผาหรือผลิตภัณฑ์ดินเผาจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อนายกเทศมนตรีตำบลในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นผู้มีอำนาจตามกฎหมายนี้ ที่จะพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในเทศบัญญัติเทศบาลตำบล ทั้งนี้ผู้ประกอบกิจการจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วย

๒. กรณีนายกเทศมนตรีตำบลได้มีหนังสือที่ นน ๕๓๕๐๑/๑๔๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ แจ้งไม่อนุญาตที่จะขยายเวลาให้ผู้ประกอบกิจการ ผลิตวัตถุดิบเพื่อใช้ในการทดสอบกระบวนการเผาต่อไปอีกนั้น เป็นการใช้อำนาจในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งไม่เกี่ยวกับการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแต่อย่างใด

นายสมชาย ตู่แก้ว

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๑

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้ ➡

